

Handläggare
Rebecka Pomeriing
Telefon: 08-50833011**Till**
Utbildningsnämnden
2018-02-01

Ett stadsövergripande handlingsprogram för minskad nyrekrytering till brottslighet

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr. 106-1327/2017

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till utbildningsnämnden remitterat en motion om ett stadsövergripande handlingsprogram för minskad nyrekrytering till brottslighet. I motionen framför Lotta Edholm (L), Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Frida Johansson Metso (L) och Jan Jönsson (L) att nyrekryteringen till de kriminella nätverken behöver stoppas. Kommunens arbete för att förhindra att unga hamnar snett måste bedrivas av stadens aktörer i nära samarbete med polisen. Motionärerna ser det som en utmaning att få stadens olika insatser att samspela med varandra och utgå från ett helhetsperspektiv.

Utbildningsförvaltningen anser att det inom ramen för den samverkan som finns idag mellan socialtjänsten, polisen och skolan och det arbete som sker inom staden redan görs insatser inom det område där motionärerna föreslår ett nytt program och att ytterligare ett övergripande program för staden i dagsläget därför inte bör tillföras.

Utbildningsförvaltningen anser dock att det finns ett behov av att fortsatt utveckla och stärka stadens arbete för att förhindra

rekrytering av unga till kriminella nätverk, inom de samverkansforum som finns. Stadens förvaltningar och nämnder behöver också fortsatt ta ett gemensamt ansvar för att sprida goda exempel och strategier i staden samt för att utveckla de insatser som är framgångsrika.

Bakgrund/Ärendet

Lotta Edholm (L), Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Frida Johansson Metso (L) och Jan Jönsson (L) har lagt en motion till kommunfullmäktige om ett stadsövergripande handlingsprogram för minskad nyrekrytering till brottslighet. Motionärerna anger att nyrekryteringen till de kriminella nätverken behöver stoppas. Motionärerna ser det som en utmaning att få stadens olika insatser att samspela med varandra och utgå från ett helhetsperspektiv. Angående skolan anges att skolan behöver ha resurser och befogenhet att agera utifrån en helhetsbedömning, för att förhindra att enskilda elever allvarligt stör undervisningen för andra. Motionärerna anger att det finns övergripande program inom flera områden i stadens verksamhet, där problemen är komplexa och berör många olika myndigheter och aktörer, men att det saknas ett program för arbetet med ungdomar som riskerar att rekryteras in i den organiserade brottsligheten eller på annat sätt väljer en kriminell livsstil.

Motionärerna yrkar

- Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att i samråd med polisen och civilsamhället ta fram ett program för stadens samlade arbete med ungdomar som riskerar att dras in i brottslighet i enlighet med vad som sägs i motionen.
- Att det operativa arbetet i enlighet med programmet bedrivs i nära samverkan med polisen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen, avdelningen för ekonomi- och styrning samt avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

Barnkonsekvensanalys och jämställdhetskonsekvensanalys

Konsekvensanalyser har övervägts men bedöms inte behövas.

Motionen som remitterats berör barn samt flickor och pojkar men utbildningsförvaltningen föreslår inte några åtgärder eller insatser med anledning av motionen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen håller med om att det är problematiskt att vissa områden i Stockholms stad är mer belastat av kriminalitet och

organiserad brottslighet än andra, och att det är viktigt att aktivt arbeta med förebyggande åtgärder för att motverka att unga personer dras in i brottslighet.

Det är utbildningsförvaltningens erfarenhet att ett samarbete med skola, polis och socialtjänst redan sker. Ett konkret exempel är arbetet i de sociala insatsgrupper som finns i utsatta områden. Syftet med sociala insatsgrupper är att hjälpa ungdomar att bryta en kriminell livsstil. Arbetet sker i samarbete mellan olika verksamheter som kan ge hjälp och stöd för en bättre framtid. Socialtjänsten leder arbetet i samverkan med bland annat polisen och skolan.

Ett projekt pågår i staden, Trygghet Järva, där en operativ samordnare vid stadsledningskontoret leder arbetet. Bland annat har de brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser som görs i Järva kartlagts. Utbildningsförvaltningen har deltagit i referensgruppsmöten i detta arbete. Ett flertal förbyggande insatser görs, till exempel en insats som heter MBU – Människan bakom uniformen. Ungdomar får genom insatsen möjlighet att lära känna poliser, brandmän och ambulanspersonal vid ett antal träffar under en termin.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram en reviderad handlingsplan mot våldsbejakande extremism, som innehåller ett antal konkreta åtgärder, och som redovisas i en bilaga till tertialrapport 2 2017. Av utbildningsnämndens verksamhetsplanering framgår också att nämnden, i samarbete med kommunstyrelsen, ska driva ett våldspreventivt arbete i skolan, till exempel utifrån utbildningsprogrammet Mentors in Violence Prevention (MVP). Flera av stadens grundskolor i utsatta områden deltar i det våldspreventiva programmet MVP, vilket sker i samarbete med socialtjänsten i respektive stadsdelsnämndsområde. En samordning av arbetet med MVP sker också via stadsledningskontoret, som anordnar workshops med representanter för utbildningsförvaltningen, socialtjänsten och polisen för utbyte av erfarenheter av arbete med våldsprevention i skolan. Arbetet bedrivs tillsammans med organisationen MÄN och hittills omfattas totalt 8 grundskolor i stadsdelsnämndsområdena Älvsjö, Rinkeby-Kista, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck. Arbetet med MVP kommer att fortsätta under 2018. Ytterligare tre stadsdelsförvaltningar har visat intresse för MVP eller ett våldspreventivt arbete utifrån andra metoder.

Utbildningsförvaltningen har också under 2017 startat en utbildningsinsats för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck tillsammans med Origo. Utbildningarna fortsätter under 2018.

En översyn och analys över olika samverkansforum utifrån ett mer generellt perspektiv skulle kunna behövas, för att få en nulägesbild och utifrån den göra en planering över vad som kan förbättras och utvecklas, då förvaltningen får signaler om samverkan mellan skola och socialtjänst i vissa stadsdelsnämndsområden behöver utvecklas. Detta bör enligt förvaltningen dock ske kopplat till de samverkansforum som redan finns. Det finns ett stödmaterial för samverkan mellan stadsdelsnämndernas verksamheter och skolan som beslutades i utbildningsnämnden och i socialnämnden i juni 2015. I detta material finns bland annat ett avsnitt om anmälan till socialtjänsten från förskola, skola, fritidshem/korttidstillsyn (KTT). För att uppmärksamma barns och elevers behov fortsätter samverkan enligt lokala så kallade BUS-överenskommelser mellan skolan, socialtjänsten och landstinget, och enligt lokala samverkansöverenskommelser mellan skolan och stadsdelsförvaltningarnas verksamheter. Utveckling och utökad samverkan kan också ske inom stadens olika SIG-grupper, där bland annat skola och socialtjänst samverkar med polisen för att stoppa nyrekryteringen av unga till kriminella nätverk.

Skolorna arbetar kontinuerligt förebyggande och främjande mot kränkande behandling, vilket innefattar hot och våld. Genom att kartlägga förekomsten av kränkningar och arbeta med aktiva åtgärder för att förebygga kränkningar vidtas åtgärder för att trygga upp situationen i skolan och minimera förekomsten av hot och våld. Detta arbete leds vanligtvis av skolans trygghetsteam och/eller elevhälsoteamet.

När det gäller det förslag som tas upp i motionen om större möjligheter för rektor att avskilja elever från skolkamraterna genom att tillhandahålla enskild undervisning genom hela skoldagen vill förvaltningen påpeka följande. Disciplinära åtgärder är reglerade i 5 kap. skollagen som handlar om trygghet och studiero. De disciplinära åtgärder som tas upp i kapitlet är uttömmande, vilket innebär att rektor inte får vidta andra åtgärder än de som är reglerade. Enskild undervisning är inte en disciplinär åtgärd. Enskild undervisning är en stödåtgärd som fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram om en elev är i behov av särskilt stöd. Åtgärden får beslutas om i de obligatoriska skolformerna om det finns särskilda

skäl för det, utifrån att en utredning av elevens stödbehov visar att eleven behöver stöd enskilt, utanför den vanliga klassen.

Utbildningsförvaltningen anser att det inom ramen för den samverkan som finns idag mellan socialtjänsten, polisen och skolan och de satsningar som finns inom staden som hänvisats till ovan redan görs insatser inom det område där motionärerna föreslår ett nytt program och att ytterligare ett övergripande program för staden i dagsläget därför inte bör tillföras. Utbildningsförvaltningen anser dock att det finns ett behov av att fortsatt utveckla och stärka stadens arbete för att förhindra rekrytering av unga till kriminella nätverk, inom de samverkansforum som finns. Stadens förvaltningar och nämnder behöver också fortsatt ta ett gemensamt ansvar för att sprida goda exempel och strategier i staden samt för att utveckla de insatser som är framgångsrika.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen och att beslutet justeras omedelbart.

Bilaga

Motion (2017:49) om ett stadsövergripande handlingsprogram för minskad nyrekrytering till brottslighet.